

VII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 1Sa26 ,2.7-9.12-13.22-23)

Lugemine esimesest Saamueli raamatust:

Neil päevil läks Saul koos kolmetuhande valitud mehega Siifi kõrbesse Taavetit otsima. Aga öösel tulid Taavet ja Abisai Sauli laagrisse, ja vaata, Saul magas laagri keskel. Tema oda seisis püstilööduna ta peatsis; tema väepealik Abner ja rahvas magasid tema ümber. Ning Abisai ütles Taavetile: "Täna on Jumal su vaenlase sinu kätte andnud. Luba nüüd, et ma löön ta odaga maa külge - üheainsa löögiga, teist pole tema jaoks tarvis". Aga Taavet vastas talle: "Ära tapa teda, sest kes võiks panna oma käe Jumala salvitu külge ja jääda karistuseta." Ning Taavet võttis oda ja veekruusi Sauli peatsist ja nad läksid oma teed. Keegi ei näinud seda, keegi ei pannud tähele ega ärganud, vaid nad kõik magasid, sest Issand oli lasknud raskel unel langeda nende üle. Siis läks Taavet üle oru teise nõlva ja seisis mäetipus, nii et ta oli laagrist juba kaugel. Ja ta hüüdis rahvast ja Abnerit, Neeri poega, ning ütles: "Vaata, siin on kuninga oda, tulgu nüüd üks sõjasulastest sellele järele. Issand aga tasub igäühele tema õigluse ja truuduse eest. Sest Issand andis sind täna minu kätte, kuid mina ei tahtnud panna oma kätt Issanda salvitu külge".
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps103 ,1-2. 3-4. 8.10. 12-13.)

R: Issand on armuline ja halastaja.

Kiida, mu hing, Issandat
ja kõik mis minu sees on, tema püha nime.
Kiida, mu hing, Issandat,
ja ära unusta kõiki tema heategusid.

R:

Tema annab sulle andeks kogu su ülekohtu,
teeb sind terveks kõikidest haigustest.
Ta päästab sinu elu hukatusest,
kroonib sind helduse ja halastusega.

R:

Issand on halastaja ja armuline,
kannatlik ja rikas heldusest.
Tema ei tee meile meie pattude järgi
ega tasu meile kätte meie ülekohtu mööda.

R:

Nii kaugel kui koit on loojangust,
nii kaugele viib ta meist meie patud.
Otsekuu isa halastab oma laste peale,
nõnda halastab Issand kõikide peale, kes teda kardavad.

R:

(Teine lugemine 1Ko15 ,45-49)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast korintlastele:

Vennad, Aadam, esimene inimene, sai elavaks hingeks; viimne Aadam aga elavakstegevaks vaimuks. Kuid esimesena ei tule vaimne, vaid maine. Esimene inimene sai maamullast võetud ja oli põrm. Teine inimene on taevast. Kui esimene inimene oli maine, siis samasugused on ka tema järeltulijad. Aga kui teine inimene on taevast, siis samasugused on ka taevalised. Ja nõnda nagu me oleme olnud maised, nii saame meiegi taevalisteks. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi 1 Sa 3,9; Jh 6,68b)

Halleluuja. Räägi, Issand, sest sinu sulane kuulab. Sinul on igavese elu sõnad. Halleluuja.

(Evangeelium Lk6 ,27-38)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal rääkis Jeesus oma jüngritele ja rahvale: "Ma räägin teile, kes te kuulete: armastage oma vaenlasi ja tehke head neile, kes teid vihkavad; õnnistage neid, kes teid neavad ja palvetage nende eest, kes teid halvasti kohtlevad.

Ja kui keegi lööb sind vastu põske, siis pööra temale ka teine, ning kui keegi võtab sinult kuue, siis ära keela talle ka särki. Anna igäuhele, kes sinult palub, ja kellelki, kes võtab sinu oma, ära nõua tagasi.

Ja nõndasamuti nagu teie tahate, et inimesed teile teeksid, nii tehke teie neile. Sest kui te armastate ainult neid, kes teid armastavad, millist tänu te selle eest ootate? Eks patusedki armasta neid, kes neid armastavad. Ja kui te teete head neile, kes teile head teevad, mis tänu te selle eest ootate. Ka patused teevad nõndasamuti. Ning kui te laenate neile, kellelt loodate tagasi saada, millist tänu te selle eest ootate? Patusedki laenavad patustele lootuses kõik tagasi saada. Teie aga armastage oma vaenlasi, tehke neile head ja laenake ilma midagi tagasi lootmata. Siis saab teie tasu suur olema ja te olete Kõigekõrgema lapsed. Sest tema on lahke ka tänamatute ja kurjade vastu. Olge armulised, nii nagu teie Isa on armuline. Ärge mõistke kohut, siis ei mõisteta ka teie üle kohut. Ärge mõistke hukka, siis ei mõisteta ka teid hukka. Mõistke õigeks, siis mõistetakse ka teid õigeks. Andke, siis antakse ka teile - rikkalik, tihedaks vajutatud, raputatud ja kuhjaga mõõduga. Sest sama mõõduga, millega teie mõõdate, sellega mõõdetakse teile tagasi."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kujutage ette: te lähete mööda tänavat ning äkki ilmub teie teele üks meesterahvas, kes kõnetab teid: "Vabandage, kas teie olete kristlane?" Kui te peaksite jaatava vastuse andma, siis võtab ta taskust Piibli ja loeb sealt teile ette: "Ja kui keegi lööb sind vastu põske, siis pööra temale ka teine, ning kui keegi võtab sinult kuue, siis ära keela talle ka särki - Luukas 6,29". Ja ta jätkab: "Ma sooviksin meeleldi teile pakkuda võimaluse, et Jumal saaks teile mõõta rikkaliku, tihedaks vajutatud, raputatud ja kuhjaga mõõduga - Luukas 6,38... Ei-ei, ma ei kavatse teid sugugi vastu põske lüüa, ma pole üldse vägivaldne inimene, niisamuti ei soovi ma teie mantlit ega särki, aga vaat teie rahakoti üle oleks mul küll hirmus hea meel, aitäh!"

Mida vastaksite seepeale teie, armsad õed ja vennad? Kas te annaksite talle oma rahkoti või mitte? Sest kui te ei annaks, siis te oleksite paha ja ebakristlik, kui te annaksite, siis te oleksite loll, aga kui te hakkaksite tegema demagoogiat, et piiblis pole rahakotist sõnaselgelt juttu, siis oleksite silmakirjatseja... Tegelikult on meie süü tihti hoopis selles, et meiega juhtub midagi, milleks me peaksime valmis olema - aga võta näpust, ei ole.
Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kas on üldse olemas inimest, kes suudaks kõigile evangeeliumis esitatud nõudmistele vastata? Kui juba vaenlasi armastada tuleb - neid, kes meid löövad või röövivad - ja laenata tohib ainult sel tingimusel, et laen on tegelikult kingitus; kui pole mingit õigust midagi hukka mõista, vaid peab lootma ainult selle peale, et Jumal kaitseb ja annab selle eest autasu tulevases maailmas... Meile tuntud reaalsuses oleks see üsna küsitav käitumismudel.

Kas Jeesus oma vaenlasi armastas või mitte, seda on muidugi raske öelda, igatahes kui ta vestles variseride ja saduseridega, ei olnud ta oma sõnavalikus eriti tagasihoidlik. Tunnustavaid sõnu leidis ta pigem tõlneritele ja hooradele kui Iisraeli ülemkihile. Jeesus ei ähvardanud oma vastaseid küll ise karistada, kuid tema sõnad Jumala karistusest olid üsna ühemõttelised.

Oma elu lõpus käitus meie Õnnistegija aga tõesti nende vägivallatute ideaalide kohaselt, mida ta oli õpetanud. Teda löödi ja tema ei löönud vastu, tema kuub ja särk võeti temalt ära. Samas pole aga teada ühtki juhust, kus Jeesus oleks kunagi kellelegi midagi laenanud, laenanut tagasi nõudnud või nõudmata jätnud.

Armsad õed ja vennad, oleks lihtsalt suurepärase, kui suuremeelsuse, andestuse ja vastastikkuse armastuse keel oleks kõigile inimestele arusaadav. Kahjuks pole me täna veel nii kaugel. Aja märgid näitavad, et meil on veel pikk tee käia. Me

teame küll palju enam kui inimesed 2000 aastat tagasi, mõned probleemid on kristlus ehk juba lahendanudki, aga teha on veel palju.

Näiteks seletavad tänapäeva aju-uuringud meile, miks Jeesuse õpetus alati ei toimi, miks puudutab suuremeelsus ainult neid inimesi, kellel on empaatiline võime teise inimese tundemaailma sisse elada. Kurjategijad, kelle psühhopaatia on kas kaasasündinud või pärit asotsiaalsest, hoolimatust keskkonnast, ei ole selleks tihti võimelised. Nagu mõõtmine näitab, on nende ajusagarate esiosad palju vähem aktiivsed kui normaalsel inimesel, ja sellepärast tundub suuremeelsus neile nõrkusena. Seetõttu oleks nendega suuremeelselt käituda üpris ebamõistlik. Nagu Jeesus on tegelikult sellele ka ise viidanud: "Ärge andke seda, mis on püha, koertele, ja ärge heitke oma pärleid sigade ette" (Mt 7,6). See pole koerte ja sigade süü, et nemad pühaduse ja väärtuse tajumiseni ei küüni, vaid nendega suuremeelselt käitudes on lihtsalt valitud vale suhtluskeel, millest nemad ei suuda aru saada.

Niisiis, kui keegi peaks meie käest tänaval küsima, kas me oleme kristlased, siis tuleks esmalt vastu küsida, miks teine seda teada tahab, ja reageerima vastavalt sellele, kuidas ta meie küsimustele vastab. Kahjuks peame sel juhul sageli kogema, et teisel pole midagi muud mõttes kui vaid meid kurjasti ära kasutada.

Seega jääb meie ülesandeks areneda pühakirja ideaalidele nii lähedale kui võimalik, kuid me peame olema ka ettevaatlikud. Mida eredam on valgus, seda teravamaks lähevad varjud, ja kui kuhugi on tekkinud vari, siis peab olema miski, mis selle varju heidab. Küsimus pole mustas ega valges, heas ega halvas, õiges ega vales... Tõde, mille järgi kristlane täna elama peab, seisneb tasakaalukas elukäsitluses, milles nii kurjuse kui headuse põhjused ja tagajärjed võetakse arvesse. Ajad, mil võis pinnapealselt, heas usus ja tunnete najal end millestki kaasa haarata lasta, on kahjuks möödas, sest peaaegu miski siin maailmas ei ole enam niisugune, nagu ta esimesel pilgul paistab. Amen.